

UJVIDÉKI NAPLÓ.

Társadalmi és a városi közügyeket szolgáló hetilap.

Előfizetési árak:

1 évre 7.— korona
Fél évre 3.50
Egyes szám 8 fillér.

Szerkesztő: **Dr. Elschléger Dezső.**

Szerkesztő: **Csernyei Mór.**

Kiadás napján minden vasárnap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

II. Rákóczi Ferenc-út 35. I. emelet.

I. FERENCZ JÓZSEF

1830. — 1910.

A legelső magyar ember a király,
Erte minden honfi karja ké-
szén áll!
Lelje népe boldogságán örömet,
Hír, szerencse koszorúzza szent
névét!

E hó 18-án ünnepli az egész nemzet
Öfelsége születésének 80. évfordulóját.

Felséges Urunk, Királyunk, népek
jóságos Atyja!

A nép szeretete e napon ünnepi díszet ölt, hogy
külsőleg is kifejezést adjon belső érületének.

Egymással versenyre kelnek: városok, társulatok
és egyesek, hogy mennél méltóbban ünnepeljék ezt a nagy
napot: a nemzet öröm napját.

Boldog az a nemzet, hogy ilyen király uralja,
kinek nemes szívének minden lüktetése, a népeinek jólé-
teért dobban.

„Igazság mindenivel szemben“ ez felséges urunk
királyunk jelszava, mely megkristályosodva tisztán fejlő-
dött dicsőséges uralma alatt.

A profétái jövendölés beteljesedett: »Ferencz Jó-
zsef első fellépésekor (1847. oktbr. 18-án.) megnyerte a
nép szeretetét, mert boldog jövendőt ígért a hazának.«

Ez az ígélet teljesedett is, mert az Ő dicsősé-
ges uralkodása alatt, különösen a legújabb korban, oly
nagy haladást tett hazánk, nemzetünk, amilyenről apánk
nem is álmodtak.

Dicső uralkodása alatt lett e nemzet naggyá!

Dicsőséggel telített uralma szabadságot teremtett!

Szabadságot a nemzetnek, szabadságot a vallás-
nak, szabadon szárnyaló életet, viruló jólétet!

Érző szívét a sors csapása nem kímélte, hisz
az emberi, sorsban királyok is részesednek, — akkor
nem tört meg, hanem felemelkedik fejedelmi nagyságában
és ölelő karjaiba veszi népet, a magyar nemzetet. hűsé-
ges gyermekéül fogadja. E nemzet hálás maradt királyá-
hoz; hűségét, háláját mindenkor kifejezésre juttatja. Öröm
honol a nemzet szívében, mert e napot megérte, midőn
Felséges Urunk Királyunk születésének 80. évfordulóját
ünnepli. Legyen ez az ünnep méltó a magyar nemzethez!

Legyen ez az ünnep méltó a legelső magyar
emberhez, jóságos Királyunkhoz!

Örömtüzeket gyújtsatok!

Ünnepeljétek e nagy napot!

Egyesüljünk mindannyian, egyesítsen bennün-
ket a rajongó szeretet kapcsa, mely mindannyunkat
e lelkes hangulatra serkent. Hisz aki magyar, az máské-
ppen érezni nem tud, annak ajkán visszhangzik érzésének
hű kifejezője;

Tekintsünk föl Istenhez és kérjük, hogy adja jó-
ságos Királyunknak amit óhajt és minden szándékát siker
koronázza.

Örvendünk győzeleideknek, követjük zászlódat!
Lelkünket tölvidítja az érzés, hogy egyenes ös-
vényen haladunk!

E nemzet rátért az igaz útra és ott ahol a Leg-
első Magyarember, ott virul az élet!

Királyi széked Istenről fonnáll és mig magyar
lesz e földön. mindig hirdeti I Ferencz József dicsőségét,
mert Királyunk Te szeretted az igazságot és gyűlölöd a
gonoszt.

Száműzöd felséges környezetedből mindazt ami
árnyat vetne uralmadra, mert ott csak az Igazságnak van
hajléka.

A királyok királyához szálljon ez ünnepen a né-
pek millióinak ajkáról buzgó imádság:

Tartsd meg Isten, óvd meg Isten jóságos Kirá-
lyunkat I Ferencz Józsefet, hogy általa még soká boldo-
guljon és vele éljen ez a nemzet, mely rendíthetetlen hó-
dólattal, rajongó szeretettel üdvözlí jóságos Királyát!

Gsernyei Mór.

Az igazi király
Csak a magyar király,
Dicső trónja körül
Királyi nemzet áll,
Büszke, szabad vitéz,
Bátran előre néz,
Világ ünnepli
Isten is kedveli
Sziveket fölemel
Biztos utat jelel
Célt tűz ki ragyogót.
Századokra valót
Sértetlen áll a nép,
Melyet hatalma véd.
Kardját a szent király

Hagyta rá örökül,
Villámló élire
Az Isten lelke ül;
Az Igazság és Jog!
Bátran ezért ragyog.
Erőszak cselszövény
Megtörök erején.
Az igazi király,
Csak a magyar király,
Varázshatalma van.
Rosszakkal szembe száll.
Elég ha egyet int:
Követi népe mind!
Egyszívvvel egy lélekkel mondja:
Jóságos királyt Isten tartsa!

**Ne tétovázzék, ha fáj a feje,
hanem használjon azonnal**

BERETVÁS-PASTILLÁT,

amely 10 perc alatt a legmakacsabb migraint és fejfájást
elmulasztja. — Orvosok által ajánlva. **Ára 1.20** Kapható minden
gyógyszertárban
Készíti: **Beretvás Tamás gyógyszerész Kispesten.**
3 dobozzal ingyen postai szállítás.

Az ujjvidéki víz.

A vízvezetékre szánt vizeknél kétségtelenül legfontosabb a víz minőségének megítélése. Többször hallani oly kijelentéseket, hogy Ujjvidéknek mélyről jövő vizei kifogás alá nem esnek, hogy az már többé nem is lehet vitás kérdés, hogy a víz jó-e vagy nem. Pedig egy víz jóságának megítélése csupán köztisztaság alapján tisztán individuális dolog. A vízvezeték viznél igen sok más szempont érdemel figyelmet, mint csupán az, hogy ivásra alkalmas-e. Ujjvidék erősen fejlődő ipari város, a gőzre berendezett üzemek előre láthatólag szaporodni fognak, már pedig egy gőzzel dolgozó ipari vállalat életképeségének első és legfőbb feltétele a jó víz, mely káoszban táplálására alkalmas. Mondanom sem kell, hogy közegészségügyi szempontból első helyen érdemel figyelmet a vízvezeték víz vegyi összetétele. Mélyfúrású kutaknál baktériumokkal való fertőzésről nem igen lehet szó, hacsak csőrepedés, vagy tisztátalan kezelés folytán nem kerülnek bele. Azután az ivásra alkalmas víz nem okvetlenül alkalmas arra, hogy egy nagy csőhálózatú vízvezeték jó vízzel lásson el, mert a csövek anyaga a benne circuláló és igen sokszor napokig álló víz vegyi összetételét nagyon is megváltoztatja.

Messze vezetne annak leírása, hogy a víz összetétele mennyiben fontos ipari, közegészségügyi, technikai stb szempontból, a meglévő fúrások vizeiről sem lehet végérvényes ítéletet mondani, csak azt akarom hangoztatni, hogy a „jó” nem csak egyéni, de igen tág fogalom is. Különösen Ujjvidék vizeinél. Már a városi ártrézi kut vegyelmzésénél, évekkal ezelőtt, eltértek a vélemények, hogy megengedhető-e ivásra vagy sem. A mi pedig ezt a kétséget támasztotta, az a víz igen magas klór (a konyhasó egyik alkotórésze) tartalma volt. A milyen kivételes eset, hogy az Alföldön ilyen összetételű vizet találunk, épp oly különös, vagy talán az ártrézi furdó vizével kapcsolatos, hogy a próbafurások vizei szokatlan nagy mennyiségű klórt tartalmaznak. Mellette meglehetősen nagy mennyiségben található a szikós, úgy, hogy míg általában a mély fúrású vizek 300—400 milligramm oldott anyagot tartalmaznak literenkint, az ujjvidéki fúrások legtöbbje jóval felül van az 500-on, sőt 8—900 is található. Találtam mélyfúrású városi közutakat, mely minőségűre felülmúlja a budapesti vízvezeték vizet. Tehát akkor, mikor ily költséges építetéről van szó, nem érdektelen figyelembe venni a próbafurások vizeinek nem egészen megszokott alkotórészeit, különösen itt, a Duna közelében, hol esetleg alkalmas keveréssel mindenféle igénynek megfelelő vizet lehetne kapni. Természetesen előre kijelenteni, hogy a fúrások vize Dunavizzel keverve jó vizet adna-e, lehetetlenség, de néhány kísérlettel meggyőződhetünk róla. Érdekes kísérleteket végeztek Budapesten a furdó kut körül, a mi nálunk is megismételhető. A part mellett furjunk le 50—60 méterre, e furdó lyuktól távolodva a parttól 20—20 méteres távolságban ismét furjunk ugyanolyan mélyre. E próbafurások vizeinek analíziséből kétségtelenül megállapítható, hogy a parttól mily távolságra képes a Dunavíz átszűrődni. Na már most, ha valamelyik furólyukban megállapíthatjuk, hogy — mondjuk — kétszerannyi a Dunavíz, mint a talajvíz, tiszta képet kapunk a várható mennyiségről, de

megállapítható, hogy az a réteg, melyen a Duna-víz átszűrődött, eléggé tökéletesen működik-e, eléggé jól visszatartja e a Dunavízben levő szennyezőségeket, melyek az egészségre ártalmasak lehetnek. Ily módon végérvényesen eldönthető ez a kérdés, hogy a Duna partját alkotó réteg mily szűrőképeséggel bír, azaz jó-e és — a mi fontosabb — elég gyorsan engedi e át a vizet. Ez esetben a Dunavíz hozzákeverésével sokkal lágyabb vizet kapnánk, a nagy klórtartalom, szikósoménység (kazán táplálásnál zavarokat okoz, mert erősen habzik a víz) apadna, hogy pedig közegészségügyi szempontból nem-e esne kifogás alá, azt a kész furások vizeinek analízise mutatja meg.

Dr. Decsy Dezső.

Az ujjvidéki áll. polg. leányiskola.

A nyomdásztrájk következtében csak most készülhetett el az ujjvidéki polgári leányiskola értesítője. Ezen értesítő a többiekétől eltérő, valóságos élvezetes tanulmányt ad. Nemessányi Adél igazgató a tudós és mégis gyakorlati érzékkel bíró pedagógus nagy gondnal, a leányaink testi és lelki épségére kiható böles érveléssel támogatott jelentést tesz közre. Ebben nem a rideg, száraz statisztika, hanem útmutatás van, melyen könnyen eligazodhatunk, ha a kijelölt mesgyén haladva, leányaink nevelését céltudatosan teljesítjük. Mi tanítók és szülők, kik nem kapjuk fel oly könnyen mindent ami modern, csak üdvözölni tudjuk e kiváló kitűnő pedagógust. Hisz minden szava szívünk sajtását érinti. Ez rikátja meg a lelkiünket, az bánt bennünket, amire Nemessányi asszony gyógyírt hoz.

Szinte fölösödünk az enyhülethez szavakra. Ime van tanító ki nemcsak oktat hanem nevel is. Ha mi szülők, kik véletlenül tanítók is vagyunk, az egyhuzamban való tanítás ellen állást foglaltunk volna akkor a »modernek« kigunyoltak volna bennünket. Így szólva: »Ime a maradiak!« Inkább maradunk a régi jó mellett, mint minden meggondolás nélkül, vakon követve a rosszat.

Nemessányi Adél igazgatónak kellett a megdönthetetlen érvekkel gazdag tiltakozását megtennie, hogy ne rövidítsük meg a leányaink életét az egyhuzamban való 5 órás tanítással. Minden szava igaz, oly annyira, hogy mindenkit igazságos erejénél fogva, meggyőz. Jövő számunkban egész terjedelmében hozzuk e jelentést. Olvassa el mindenki, hogy lássa, miként nevel Nemessányi és hogyan vezeti intézetét.

A fiuk egyhuzamban való tanítása is igen rossz következményekkel jár. Káros a test fejlődésére. A 10—12 éves kis fiu már a harmadik órában kimerül, hát még az 5 ben! Az eredmény látszólag hanyatlak, mert nem képes a kis fiu kellőleg figyelemmel kísérni az előadást, hisz elfáradt. Nagyon üdös dolog volna a gimnázium és polgári iskolák 4 osztályában visszatérni a régi rendhez, mert ne csak arra legyünk tekintettel, hogy teletömjük gyermekeinket mindenféle tudománnyal és emellett a testi nevelést elhanyagoljuk. Gyermekeink elsatnyulnak, korán elhervadnak a virágaik és így kihal a gyümölcs, ha bármilyen egészséges törzsről származott is. Gondolkozzunk ezen kérdés fölött! Cs.

Vasárnapról — vasárnapig.

Öfelsége születésének 80. évfordulóját Ujjvidék városának közönsége fényesen ünnepli meg. Mint az egész országban, úgy nálunk is alapítványokat létesítenek, mely a diszközgyűlésen nyer határozott elintéztést. Minden felekezet istentiszteletet tart, melyen a hatóságok képviseltetik magukat. Helyénvaló lenne, ha a törvényhatósági diszközgyűlésen Öfelségének városunkban állítandó szobor ügyét is a napirendre tűznék. Városunkban szobor nem ékesíti a tereket, hangzatos nevükön kívül nincs egybük. E tekintetben nagyon szegények vagyunk. *Kézdjük a szoborékesítést a legelső magyar emberrel.*

A főispán itthon. Öméltósága a főispán szabadságáról ma hazaérkezett, hogy a tizennyolcadiki diszközgyűlésen elnökölhessen.

Kitüntetés. Fábry János budapesti állatgyógyászati felügyelő, kinek hatásköréhez Ujjvidék is tartozik, az állategészségügy terén szerzett érdemeinek elismerésül már több kitüntetésben részesült, most ismét a kiváló működése jutalmaztatott amidőn kir. tanácsosi címmel tüntetett ki.

Helysreigazitás. A beocsini katasztrófáról irt cikkelyünkben rámutattunk, hogy a hírlapírókkal Beocsiban nagyon csunya bánat. Szóvártattuk Katona hivatalnok sértegetéseit, tiltakoztunk ellene és határozottan visszautasítottuk e csunya sértést. A cikk megjelenése után Katona Gábor beocsini hivatalnok előttünk megjelent és miután bebizonyosodott, hogy Katona Gábor nem azonos a sértővel — kinek erkölcsi kötelességévé tesszük a jelentkezést, — ezért tehát a cikkben jelzették reá nem vonatkozhatnak. A gyárban többen Katonát vélték a magáról megfélemedezett hivatalnokban felismerni és így tévesen került az ő neve a lapunkba. Ugy hisszük Katona urat semmi sértés nem érte, miután nem ő volt az a bizonyos nagyon nem szépen viselkedő egyén.

A német császár Bácsmezyében. A német császár szeptember 17-én Frigyes főherceg látogatására Bellyére érkezik. Onnan csolnakon átjönnek a főhercegi birtok bácsmezyei részére. A nagy szarvasokra fognak vadászni. A hercegszántói határban, máris nagyban folynak a készülődések. A német császár három napig marad itt.

Az ujjvidéki Napló képes melléklete még nem jelenhetett meg, pedig a legnagyobb igyekezettel és megfeszítéssel munkával arra törekedtünk, hogy a »Vasárnapi Élet« f. h. 14-én megjelenjen; a külföldről való ellisché beszerzése a megjelenés időpontját egy héttel előzdta. Anynyit előre is jelezhetünk, hogy óriási fáradsággal, munkával, nagy anyagi befektetéssel sikerült célnak elérni. Olvasóink örömmel fogják fogadni ezt a szép lapot.

Küzdelem vége. Lehanyatlott a zászló, mert a kéz, mely tartotta, kihült, elfáradt. . . . Dickmann Viktor Ujjvidék leghíresebb kortese meghalt. Dickmann a követválasztásokon igen fontos tényező volt. Vérteli kortes, ki kérihelhetetlen »elviséssel« támada az ellenfelét. A tulvilág kapuja kell hogy kinyitódjék számára, mert utóbb uj mennyországot hoz össze a künnrekedtekből

M Ű S Z A K I - T E L E P.

Amerikai utunkból visszatérve, gazdag tapasztalatokat gyűjtve, itt Ujjvidéken telepedtünk le, a modern technika minden vívmányát meghonosítjuk, hogy e városban a műszaki ipar fellendüljön. Műszaki telepünk f. é. augusztus hó 15-én Rakóczi-Ferencz út 57. szám alatt lép életbe. Elvállalunk: központi fűtést, szellőztetést, vízvezeték és csatornázási berendezéseket villany- és erőátvitelt ugyszintén kutfurást és hygénikus berendezést. Minden e szakmabavagó egyéb munkálatot a legutányosabb árban. Tervek és költségjegyzék díjtalanok.

Pontos, lelkiismeretes, leggondosabb kivitel. Jó munka!

Fischer Testvérek

a műszaki vállalat tulajdonosai.

Vásár. Ma Futakon és Bácsföldváron országos vásár van.

Dalárda Apatinba. Az ujvideki Dalárda résztvesz a f. h. 20—21-én Apatinban tartandó dalversenyen. Az apatini dalversenyt az ottani férfi dalárda főnállásának 50 éves emlékünnepe-lyével kapcsolatosan tartják. Dalárdánk úgy a kötött, mint a szabadversenyen vesz részt, hogy ismét dicsőséggel gazdagodva térhessen haza.

Fűsmérgezők. Szegeden Kis Viktorét és fiát súlyosan megbüntették, de igazságosan, mert romlott húst árultak. Megfosztották őket iparjoguktól és börtönbe zárták a már több ízben büntetett mérgezéseket. Nálunk is nagyobb szigorúsággal kellene az e fajta mérgezéseket megbüntetni, mert itt is vannak ilyen lelketlen emberek. A napokban Jung és neje (várrógepkereskedő) valamint Cs. L. szintén romlott kolbászárutól betegedett meg. Mind a hármukhoz éjjel kellett orvost hívni. Hatóságunknak a lelketlen hentese-ket meg kell büntetnie, de kérelhetetlen szigorúsággal, mint Szegeden.

Adózás. Pénteken e hó 12-én ismét életbe lépett az adófizetési kényszer. A közönséget figyelmeztetjük, hogy adóhátralékát részletekben is törlesztheti, ha szptb. 10-éig terjedő időközben eziránt kérelmez és ha 500 koronánál nagyobb adót nem fizet.

Bedőlt a csatorna. Nem az új, hanem a régi csatorna, melyet Pekló és Villety épített 11-én délben Kasszovitz egyik lova a Petőfi ut-cában a bedőlt csatornába esett, de szerencsésen kihúzták.

Orvos kongresszus Ujvidéken. A Bács- megyei orvosegyesület, amint már jeleztük, e hó 27.-én Ujvidéken tartja ezidei orvoskongresszusát, amelyre az előkészületek nagyban folynak. A város Demetrovics Vladimir, dr. polgármester intéz- kedésére hivatalosan fogadja a kongresszus tagjait és tisztelőit. A kongresszus tagjai és tisztelőit díszelendő ad, az eddigi megállapodás szerint a program a következő: Szomban délután a városháza közgyűlési nagytermében kongresszus. Este 8 órakor a Városi Artézi fürdő igazgatósága által adandó diszvacsera, vasárnap reggel a Városi Artézi fürdő megleltetés és va- sárnap délelőtt a kongresszus folytatása. Utána a város díszelendő, délután kirándulások Karlóczára és Kameniczára. A városi Artézi fürdő igazgatósága külön megleltetésben kívánja a városunkba érkező orvosokat részesíteni, amennyiben igen ked- ves helyi vonatkozású emléktárggyal fog nekik kedveskedni.

Szent-István nap a fürdőben. A Városi Artézi Jódos fürdőben ez idén Szentistván-napon mozgalmas élet lesz, amennyiben a fürdő igazga- tósága nagyszabásu ünnepélyt tervez, amelynek keretében délután 5—7-ig a fürdő előtti parkban térene, este 1/2 8 órától különféle szórakozások, közte katonahangverseny lesz.

A Henry-cirkusz. A világ legnagyobb és legelőkelőbb magyar cirkusz vállalatot Koschke-Henry Henrik cirkuszát mutatjuk be olvasóink- nak abból az alkalmából, hogy jelenleg világkö- rüli útjában Budapestet érintve szaporítja diada- lait. Szakkörökben Henrit a cirkuszigazgatók Napoleonjának nevezik. És ezt nem egészen jog- talanul. Fáradszónak akaraterővel felért a siker csúcsára. Ismerjük őt úgy is, mint elsőrangú vál- lalkozó tehetség, főleg azonban mint idomító fö- lölmulhatatlan. Lovai bizonyítják, hogy szakember és alapos ismerője a vérnek. Gazdag loanyaga valóságos öröme a szemnek és csak nagyon rit- kán látunk ahoz fogható, ami a magyar Henry- cirkusz porondján üget. Henry igazgató a lóido- mítás nagymestere. A lovaglás tudásának egy má- sodik jelentékeny oldala. A magyar cirkusz ha- talmas és fényes műsorából csak néhány számot akarunk érinteni. Mindenekelőtt az igazgató elis merésében és bizony nehéz megmondani, melyik a közönség legünnepeltebb kedvence. Lovagló- művészetük mindig szünni nem akaró zugó taps-

Nem kell fürdőbe utaznunk!

Az Ujvideki Városi Artézi Jódos-fürdő VIZGYÓGYINTÉZETE

a modern vizgyógyintéze- tek minden vívmányával van felszerelve.

Fangó gyógymód, fél- fürdők, bepokolások, Radiogen ivó- és fürdő- kura, szénsavasfürdők, Kneipkura, naplégfür- dő, svéd gimnasztika, kénes, tengeri sósfür- dők, villanyos négyre- kesz, villanyos fény- fürdők, vibrációs mas- sage, az összes villany gyógymódok.

Állandó fürdőorvos. Esőragu graeffenbergi- vizgyógykezelők. Külön női és külön férfi osztály.

vihart arat. Henry Henriette a bájós és nyulánk szilfid valóságos csodajelenség " paripán, Henry Hortense, a cirkuszvilág egyik legelragadóbb alakja, a legfiatalabb és legértelmesebb iskolalo- varnó. Kedvence lov a »Norma« nevű szürke kancza, Württemberg elhunyt király. híres ma- gánménéséből. A nemes állat, melynek szépsége közbámulat tárgya, eredetileg a német császárné- nak volt szánva. Hortensa k. a. nemcsak mint iskolalovarnó jelenik meg hanem mint kiváló ido- mitó is. »Az indiai dzsunglekből. című szám általános feltűnéseket kelt. Henry Melanie mint voltigelovarnó tündököl. Merész ugrásai a nyer- getlen lovon jószág ámulatot keltenek. Henry igaz- gató »Rajta, rajta vadászatra!« című száma es- ténként valóságos tapsorkánt ide elő a zsufo- lásig megtöltött hatalmas cirkusz közönségében. Vagy 30 tüzes paripa élén 20 - 25 vizsla és agár egy sarvast halálra hajszol. Henry igazgató egy jelére az összes állatok a vad hajszt abbahagy- ják. Hortense kisasszony négy hatalmas indiai elefántjai az idomítás csodái. Merészesség kell, az elefánt agyaira ülni és ormányával csipőit át- fogatni, úgy kivetni magát a porondról. A közön- ségben elhül a vér ennek látára, mert az elefánt- nak tudvalevőleg ormányában van hatalma és óriási ereje és ha csak egy kissé jobban szorítja össze derekát, egy jajszó nélkül leheli ki lelkét a bájós idomárnó. A sok műlovasok közül csak az orosz G u d z á v t említhet meg az ő vérfagyasztó mutatványával a száguldo lovon. A közönség visszafojtott lélegzettel követi az izgalmas mutat- ványokat. A lovas felső teste hirtelen lehajlik a földre, feje a cirkusz porában és úgy hurcolja a vágató állat a porond körül. A közönség mu- lattásáról a cirkusz bohócai gondoskodnak, akik minden este újabb trükkökkel állandó derül- ségben tartják azt. Legközelebb már szerencsés- sek leszünk mi is a mi kedves ismerősünkkel újból láthatni és művészetében gyönyörködhetni hisz mi úgy tekinthetünk mint ujvideki, kire mindig büszkék vagyunk.

A rágalom áldozata. Kovály István m. kir. államvasuti mozdonyvezető akiről megirtuk, hogy f. hó 4-én forgópisztolyval agyonlőtte ma- gát. A szerencsétlen ember jegyben jart egy szob- bakai léannyal, amit rajongásig szeretett. Szob- gálata miatt azonban csak ritkán lehe ett meny- asszonyánál, de mihiely ideje megengedte, minden percet nála töltötte el. Az esküvőjük is közelgett már és ők boldogan tervezték, hogy fogják berendezni családi kis fészüket. A boldogságukat azonban megirigyelte egy névtelenség homályába burkolódzó egyén, aki két hét óta egyebet sem tett, mint napról-napra küldözgette Koválynak a leve- leket, melyben mennyasszonyát mindenféle rágalmakkal megvádolta. A szerencsétlen fiata' embert, aki rajongásig szerette mennyasszonyát, ezek a levelek teljesen megzavarták. N m tudott hinni a rágalmaknak, de megrendült lelke sem tudott már bizni mennyasszonyában. Fűhöz-fához kapkodott, mindenkitől kért felvilágosítást a rágalmakra nézve, de megnyug atni senki sem tudta, a kellő felvilá- gosítást senki sem adhatta meg. Csütörtökön ismét kapott egy ily rágalmaktól hemzsegő levelet és ez végleg elkeserítette Midőn szolgálatát elvé- gezte, bemont egy itteni vendéglőbe és ott legna- gyobbrészt levélírással töltötte el az idejét. Éjfél- tájban elhagyta a vendéglőt és a fűtőháznál kö- vette el végzetes tettet. Golyót röpített halántékába, amely rögtön megölte. A rágalom áldozata az egyik levélben meghatóan bucsuzott el mennyas- zonyától. A boldogtalan leány, midőn megtudta vőlegényének tragédiáját, sirógöröcskébe esett és csak nagynehezen sikerült lecsillapítani. A névtelen rágalmazót, aki szemenszedett rágalmaival két életet tett tönkre, a szabdkai rendőrség erőlyesen nyomozza.

Pénzbírságra ítelt lapszerkesztő. Szavadill Jó- zsef, a Bácskaer Zeitung felelős szerkesztője, lap- jának egyik számában egy német kivándorlási válalattól hirdetést közölt, mely a ki'ándorlásra hívta föl a magyar lakosok figyelmét. A szabad-

BOGDÁNY

ÉS TÁRSA
Budapest, VI. Dálnok u. 12. sz.
Saját Házában.

UJVIDÉK,

II. Rákóczi Ferenc-út 66.

Telefon 988.

Telefon 219.

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, csatornázás és világítás berendező vállalat

kai királyi törvényszék vádat emelt a lapszerkesztő ellen a kivándorlási törvénybe ütköző kihágás címen. Szavadjal a bíróság előtt azzal védekezett, hogy ő jóhiszeműleg tette közzé a hirdetést, mert az csak azokat a költségeket és tudnivalókat tüntette föl, amelyek az Amerikába való utazáshoz szükségesek. A bíróság azonban a lapszerkesztőnek ezt a védekezését nem fogadta el, amit többek között azzal indokolt, hogy azon vidéken olyanok, akik »kéjgazdák« szándékoznak tenni Amerikába s pusztán emiatt közzölték volna a kivándorlásra felhívó hirdetést a törvényszék ennélfogva a kivándorlási törvény ellen elkövetett kihágás miatt nyolcvan korona pénzbüntetésre ítélte Szavadjali Józsefet, aki föllebezéssel élt a szegedi királyi táblához. A tábla büntetőtanácsa azonban helybenhagyta az elsőbíróság ítéletét.

Üzdelem az alkohól ellen. A Vas- és Fémmunkások Lapja igen üdvösen hat a munkásokra. Minden számban felsorolja azokat az egyesületeket, szakszervezeteket amelyek az alkoholizmus ellen küzdenek, de nem csak prédikálják a vizet hanem ezt isszák is. Ilyen például a pusztakaláni határozat melyet az említett lap nyomán leközlünk: Az italkedvelő szaktársakat ismételtelen kénytelenek vagyunk figyelmeztetni egy határozatunkra, amely szerint mindazok, akik hétfőn vagy más napon mámorosan jönnek a munkába, haza küldjük. Miután e határozatot nem igen respektálták, ezért a bizalmi férfiak mindenkiel szemben legszigorubbán fogják ezen-tul betartani.

Furfangos földmives. Pölhe István szabadkai lakos a Szabadkai Takaréki és Hitelszövetkezetnek 470 koronával tartozott, de viszont ugyan-ezen intézést 500 korona tagjárólkat befizetett Pölhe gondolt egyet és a könyvecskét eladta Kemény Dezső szabadkai kereskedőnek, aki a befizetett tőkét nyomban ki is fizette azzal, hogy a tartozását a szövetkezetnél a kapott pénzből egyenlítse ki. Pölhe abehyelt hogy a tartozását ki egyenlítetté volna, a pénzt állítólag elmulatá. A turpisság kiszült és Kemény Dezső följelentésére Pölhét a rendőrség letartóztatta.

Véletlen szerencsétlenség. Véletlen baleset folytán Csurogon egy fiu agyonlötöte az atyját. Dekán József csurogi bosztanos pénteken munka után 15 éves fiával pihenőt tartott. A fiu a revolverével babrált, mely véletlenül elsült és a golyó édes atyja homlokába furdott a halánték közelében. A súlyosan sérült Dekánt bevitték a kózségbe, de életbenmaradásához kevés remény van.

Vásáredmény. Vásárunk minden tekintetben igen fényesen sikerült. Szép eredményű volt az eladás. Minden vételre kínált megfelelő áru, eladásra került. Majd 800 darab adatott el, magas árak mellett. Sertésfelhajtás nem volt.

Tűz. Hétfőn hajnalban a város külterületén szalma égett, kedden d. u. a Klein és Ungár fűszerkereskedés pinchehelyiségében, valószínűleg vigyázatlanság következtében, tűz támadt. Hamar elfojtották.

Erszénydobás. Varga Ferenc, Gombár Ferenc és neje feljelentést tettek ismeretlen tettesek ellen, kik tőlük a vásáron pénzt loptak. A m. városnapri országos vásáron két ismeretlen egyén csapta be őket a modern tolvajok között most már divó erszénydobással, ami abból áll, hogy a kiszemelt áldozatot az egyik egyén valamely ürügy alatt elcsalja valahová, útközben azután egy előre elhelyezett erszényt talál, melynek tartalmát az áldozattal megosztandó valamely félreesső helyre vo-

nulnak. Ekkor jön a másik és az osztozkodáson rajtuk üt, hogy megtalálták erszényét. Elsősorban az áldozat cipőjét huzza le és ott keresi pénzt, majd elszedi annak zsebeiből minden pénzt azzal, hogy az is az övé, eközben a káros eljött a tárcát, mire „Itt van a tárcám“ futásnak ered, a káros mintha üldözne, utána. Az áldozat, mire magához tér meglepetéséből és cipőjét felhuzza, már mindketen eltűntek a vásári tömegben.

A főváros legelső minta-zongoraterme. A zongoravásárló közönség szíves figyelmét felhívjuk Keresztély hírneves minta-zongoratermére Budapest, VI. Váci körút 21., mely cég évtizedek óta nemcsak a főváros zongoratulajdonosai körében, hanem az egész országban a legnagyobb és méltán megérdemelt népszerűségnek örvend. Hangzatos reklámokkal nem dolgozik e cég, hanem e helyett kitünő zongoragyártmányainak és világhírű zongoragyárak gyártmányainak a legelőnyösebb feltételek mellett való eladásával teszi napról-napra ismertebbé és kedveltebbé magát. Olvasóink ha zongorát, vagy pianót akarnak venni, közöljék ezen szándékukat a Keresztély céggel ahonnan teljesen díjtalanul nyerne felvilágosítást és kézhez kapják a cég legújabb árjegyzékét is, melyből a szóid eladási feltételekre nézve tájékozást szereznek.

Jogászok figyelmébe. Ügyvédi és bírói, vizsgára, az összes jogi szigorlati kora, Budapestre Kólosvárra, államszámviteltani, államvizsga és alapvizsgára sikerrel gyorsan készít elő dr. Erős Vilmos jogi szemináriuma, Budapest, VII. Vesselőnyi u. 13. Jegyzetek kiköcsönöztek. Felvilágosítás díjtalan.

Két tanuló teljes ellátást kaphat egy előkelő ujvidéki családnál. Bővebbet a szerkesztőségünkben.

Zenélő-, éneklő-mozit a törvényház mellett, a közönség pártolásába ajánljuk.

Yajda Dezső

elsőrangú fényképészeti-műintézete

UJVIDÉK

Petőfi-utca 32 (Saját házában).

MUSCHONG-BUZIÁSFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUM-MENTES

természetes ásványvíz

ÜDIT-GYÓGYIT ÜDIT-GYÓGYIT

Vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és Fényképződésnél a legutak és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult.

ORVOSILAG AJANLVA

Főlerakat: DIETZGER IMRE FAI
cégnél! Ujvidék.

Gyermekjáték
a Schicht szappannal való mosás, mel egyezőre tisztít és fehérit is, s meglakarít minden fáradságot és megerőltetést!

Műrégiség

egy szekrény (betétes) és más butor eladó.

Közelebbit

Kert utca 10. szám alatt.

Követelés behajtási és tudakozódó iroda

A kereskedők érdekeit szolgáljuk ezen vállalatunkkal. Szerzett bőséges tapasztalataink irányítónk lesznek, hogy a **künlvességek gyors és sikeres behajtását** nemcsak Magyarországon, hanem a társországokban is minden haszontermesztő ügyet gyorsan lebonyolíthatunk. **Nyelvismeretünk** is nagy segítő eszközeink, mert: a horvát, szerb- és a német nyelvekben teljes szó- és írásbeli jártasságuk vagyunk. — **Információink** a ténybeli valóságnak megfelelnek.

Az igen tisztelt ügyvédi karnak is hasznos és üdvöz szolgálattal velünk teljesíteni, mert ismeretes azon körülmény, hogy az ügyek gyors lebonyolítását nem engedi különösen a személyzet hiánya és így a végrehajtás foganatosítását akadályozza, ezért e bajon segíteni óhajunk, amidőn követelés behajtási és tudakozódó irodánk működését kizárólag végrehajtások körösztülvitelére, azoknak gyors és lehetőleg sikeres lebonyolítására és továbbá a horvátországi árverési iratok beszerzésére fordítjuk. Kisürgetjük az ügyeket, és a telekkönyvi állapotokat nyilvántartjuk. Ugy a t. ügyvédi kar, valamint a t. kereskedők érdekeit szolgáljuk gyors és lelkiismeret s megbízható munkánk, által ezért kérjük a szíves támogatást.

Teljes tisztelettel

Rosendorn L. Gábor és Rosenfeld Gyula
Rákóczi Ferenc-ut 37. — Telefon 186.

Szőnyegeket, függönyöket, terítőket és minden lakásberendezési tárgyat nagy választékban.

BUTORHÁZ MENRÁTH L. ÉS FIA UJVIDÉK

Kossuth Lajos-utca 46-48.

Üjjonnan épült modern butoráruházában mindennemű butorból a legnagyobb választék.

Kész berendezett szobabutoroknak állandó kiállítás.

Menyasszonyi kefényöket minden árban.

Alapított 1843-ban.

Telefon :87.

Háziipar áruház

megnyitás.

Az utazó közönségnek ajánlom dúsán felszerelt áruházamat, melyben a háziipar fonott termékeiből a legizlésebb kivitelben, mindenféle utazó kosár stb. hozzávaló cikk igen jutányos árban kapható. Továbbá raktáron tartok: gazdasági, kerti és szobai disztárgyakat fonott árukban.

Minden törekvésem oda irányul, hogy Háziipar áruházamat a t. közönséggel meg kedveltessem.

SPILLER REZSŐ

II. Rákóczi Ferenc-ut 8-10 sz.

Gál féle palota.

Szép lakás kiadó.

Széchenyi utca 32. szám alatti 5 szobás uri lakás, kényelmesen berendezve, minden szükséges mellék helyiséggel ellátva kiadó.

Bővebbet ott a házban, vagy a Genfi kereszthez címzett gyógytáiban, Rákóczi Ferencz út.

Az asztalosipar remekei

Jausz Rezső asztalosmesternél

Rákóczi Ferencz út 55 sz.,
a legszebb kivitelben készülnek.

Portalok-, butorépületi asztalos munkák, különösen konyha-berendezésekben szakember. Izlés, jó és gyorsmunka jellemzik.

Elvállal bármilyen nagy berendezéseket jutányos árban.

Tervek, rajzok, költségvetések díjtalanok.

Fényképészeti műterem

megnyitás.

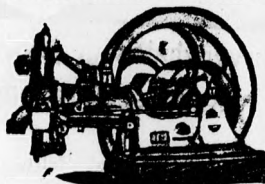
a Petőfi utca 5. szám alatt
fényképészeti műtermet nyitottam.

Régi jó hírem e téren eléggé ismert és így biztosíthatom a t. közönséget, hogy a technika és művészet vívmányait e téren meghonosítottam Feltűnést keltenek műteremből származó fényképek. Kidolgozásuk csín és izlés dolgában leg sikerültebbek.

Heiman János.
fényképész.

Drezdai Motorgyár részv.-társ.

Németország egyik legrégebb és legnagyobb motorgyára

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és locomobilokat

valamint **Szivógázmotorokat**

MEGLEPŐ UJDONSÁG!

EGYETEMES GENARATORUNKKAL

a tényleges löerő

óránként csak kb. 1 fillérbe kerül.

Vezérképviselőt:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41.

Telefon 12-91.

Legmesszebbmenő jótállás Kedvező fizetési feltételek

Gépirói, könyvíteli és gyorsírói SZAKISKOLA MEGNYITÁSA!

Szigoruan szakképzett vezetés!

Gyors, lelkiismeretes és célszerű!

A legújabb rendszerű írógépek!

A gépirás tanfolyama 2 hétig, a könyvvitel és a gyorsírás 4 hónapig tart. A tanítás minden hónap elsején és 15-én kezdődik. Oktatás nyerhető a német nyelvben is 3 hetenként.

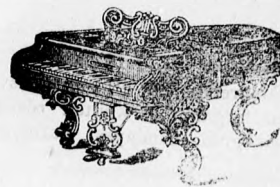
D I J A K I

a gépirás egész tanf. 20 K, könyvviteli 12 K, a gyorsírói 10 K, a német nyelvi 8 K, havonként.

Bővebb felvilágosítás és jelentkezés Hán u. 4 szám alatt.

K L U K A

Zongoratelep

Petőfi u. 18. sz.

Zongorahangolás.

Uj, gyönyörűhangú kitűnő szerkezetű zongorák különféle árban. a legszebb kivitelben, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók 5-10 évi jótállással.

A zongorák kiállítása megtekinthető.

Acetylen-világítás a jelenkor világítása.

Önműködő acetylen-készülékkel világíthatók nem csak egyes lakások, házak épületcsoportok, hanem egész falvak, városok, vasuti és hajóállomások, hajók.

Acetylen-fehér, tiszta, fénylő lánggal ég és a napfényhez legközelebb áll, a szemre jótékony hatása, az ember szinét meg nem változtatja. Nem ártalmas, kevesebb hőt terjeszt, mint a légszesz, Berendezése is a legolcsóbb. Előállítás egyszerű szerkezetű készülékeinkkel történik. Nagyon könnyen szabályozható — Célszerűsége ott bizonyul be legjobban, ahol sem gáz, sem villany nem alkalmazható és ahol gyorsan kell a világítást bevezetni.

Ujvidék és környékének képviseletét Fischer Testvér urakra bíztuk, kik mint kiváló szakemberek az acetylen-telepek felállítására is megbízhatók.

BOROSS TESTVÉREK fémárugyár Budapest.

FISCHER TESTVÉREK Ujvidék, Rákóczi Ferencz-út 57. szám.

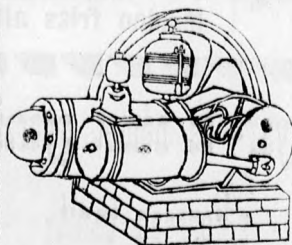
Egyetlen műtakács Ujvidéken

PILKÓ REZSŐ

Könyök-utca 8. szám.

Készítményei, melyek a takácsipar remekei a t. közönség becsesfigyelmébe ajánlja.

GYÖNYÖRŰ MINTÁK, FINOM KIVITEL, OLCSO ÁRAK.

Ujdonság!

Ujdonság!

Nyersolajtűzgép.

Különösen megbízható hajtóerő. Legolcsóbb üzem! Feltétlen jótállás! Kedvező árak és feltételek. Nem kell gépész! Nem robban! Nem tűzveszélyes! Nincs pénzügyi ellenőrzés alatt Nincs kazán! Egyszerű üzembehelyezés! Bárkinek rendelkezére adunk gébet díjtalanul annak a beigazolására, hogy gépáken a legmegbízhatóbb és legolcsóbb üzemet szolgáltatja. Arajánlattal díjtalanul szolgál 2-től 60 PH-ig.

PALFY TESTVÉREK vasöntő és gépgyára SZEGED.

Alapították 1872. évben. 20 arany éremmel kitüntetve.

Szerémi-Borozó

Ujvideken

Kenyér-utca 23. szám alatt a Központi Hitelintézettel szemben, melyben **Schwarz József** úr saját termései borai, egetett törköly palinkája, a 27. holdnyi kamenicai Paraga hegyen levő szőlőjéből, poharanként vagy zárt palackokban mérsékelt arak mellett kerülnek kimerésre.

Megrendelések 50 literen felül hordóban **Schwarz Testvérek** irodájába intézendők (Haltér 12. sz.)

A borozóban olcsón és jó lehet étkezni.

SAJÁTTANÓRAI

A higiénia és higiénia-technikai vizek királya, bőr- és dús lithion-tartalmu ásványvíz.

Megrendelhető a Magyar ásványvíz forgalmi és kiviteli részvénytársaságnál, Budapest Baros-utca 43.

Mozi a kedves otthonunk!

Mozi a kedves otthonunk!

Apolló-állandó

mozgó színház, a Récei szálloda mellett.

A legkellemesebb szórakozó hely!!

Gyönyörű, élvezetet nyújtó tiszta képek. Mindenki, akár gyermek, akár felnőtt jól érzi magát itt. Belépti díj igen mérsékelt.

Sörcsarnok megnyitás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy a **Szlávnics-féle** jóhírnévnek örvendő vendéglőt átvettem és saját kezelésemben vezetem törekvésem odairányul, hogy a n. é. közönséget, úgy mint eddig teljesen kielégíteni tudjam. Jó italok és izletes ételek a nap bármely szakában kaphatók. Gondos, pontos, kiszolgáltatással régi elismert jó hírnevemem továbbra is fentartani óhajtom.

Fischhorn András
vendéglős

MINDENKI TUDJA

hogy csakis

Grosz és Krausz

nagyáruházában

lehet legjobban és legolcsóbban butort, függönyöket és szőnyeget beszerezni.

Telefon 24. = UJVIDÉK. = Telefon 24.

Gyermekkocsikban nagy választék.

Törvényhatósági Nyilvános vegyvizsgáló állomás.

Ujvidék

A nyilvánossági joggal felruházott intézet magánfelek részére a következő vizsgálatokat teljesíti: **Eleimi és élvezeti szerek**, tej, vaj, turó, tejföl ivóvíz, zsír, olajok, méz, paprika, fűszerek, szeszes italok stb. **Technológiai és kereskedelmi cikkek**: Petróleum, kenő olajok lúszerek, borkő, szoda, festék, viasz szappan, lugkő, viz kázan táplálásra és ipari felhozásra, szén tözeg c-ersav, timó, liszt stb. **Mezőgazdasági anyagok**: Talaj, istálló és műtrágya, takarmány tapértéke. cukorrépa, keményítő stb. **Orvosi vizsgálatok**: Urina, vér, köpet stb.

Az intézet helyisége; Ujvidék vasúti u. 2.

Allomásvezető

Dr. Decsy Dezső
városi vegyész.

Műasztalos.

A legdivatosabb, a legizlésebb kivitelű butor

Sipos Jenő
műasztalosnál

Honvédköz-Vámpalotával szemben készül.

Elpusztult

a híres tokaji szőlő. de a régi terméshől van még elég.

E hamisítatlan tokaji borainkat Ujvidéken és környékén

Eismann Adolf ur Peics-utca 31. van fejjogostva áruba bocsájtani, kit képvisletünkkel megbiztuk.

A Tokaji-Szőlőtermelők részvénytársasága
Budapest, V. Lipót-körút 2.

STEFANOVITS L. Fia Ujvidék

Alapított 1866.

Kossuth Lajos-utca 27.

Telefon szám 78.

Elsőrendű kékkő, Dupuy-féle buza magcsávaja.

Legolcsóbb kávéraktár.

Minden fajta ásványvíz nagy raktára, mindig friss töltésű, Californiar gyümölcs, Friss Szardínia és keleti tengeri hering

Konservált főzelék dobozokban. — Görög gyógyborok.

Naponta friss teavaj a főhercegi tejjgazdaságból. Bajor pör palackokban. Asztali csemege borok és pezsgő, legfinomabb itatok

Prágai sonka, legfinomabb Sajtfélék. Befőttes gyümölcsök
Minden friss állapotban és a legolcsóbban.

Magyar- és német gyorsírás!

sikeresen tanít:

Csernyei Mór tanár.
Rákóczi-Ferencz út 35.

LEÁNYOK,

kik az ujvidéki polgári iskolába járnak gondos nevelést és teljes ellátást nyerhetnek egy tanító nevelésénél.

Címe: a szerkesztőségben,